خبر

رونمایی از کتاب «انقلاب ایران و آینده جهان»

کتاب «انقلاب ایران و آینده جهان» اثر محمد شجاعی با موضوع تبیین ذات مقدس انقلاب اسلامی در همایش «صحنه‌نهایی در نبرد تمدن‌ها» رونمایی شد.

کتاب «انقلاب ایران و آینده جهان» در همایش «صحنه نهایی در نبرد تمدن‌ها» با حضور حجت‌الاسلام محسن عرفاتی، معاون فرهنگی آستان مبارک حضرت عبدالعظیم، سیدرضا صدرالحسینی، کارشناس مسائل غرب آسیا، محمدرضا سرشار، محمد اصفهانی، با اجرای علیرضا قوامی و به میزبانی محمد شجاعی رونمایی شد.

این کتاب ارزشمند با نگاه به فلسفه اسلامی و فرمول‌های انسان‌شناسی به تبیین ذات مقدس انقلاب اسلامی ایران در گفتار معصومین، امام خمینی و امام خامنه‌ای می‌پردازد و حلقه مفقوده در ارتباط بین ذات انقلاب و هدف آن را تکمیل و تشریح می‌کند. این اثر تبیینی به روشنی برای مخاطبان خود لزوم تفکیک ذات و ماهیت انقلاب را از عملکرد مسئولیان شرح داده و چرایی چنین تفکیکی را نیز شرح می‌دهد. در این مراسم شجاعی در گفت‌وگویی صمیمانه با علیرضا قوامی به شرح ۱۳فصل کتاب پرداخته و اهداف خود از نوشتن کتاب را نیز شرح دادند. در همایش «صحنه نهایی در نبرد تمدن‌ها» موزیک ویدئوی «خیال آشنا» با صدای محمد اصفهانی و ترانه‌ای از عبدالجبار کاکایی نیز رونمایی شد.

گفت‌وگوی «جام جم» با کیومرث قورچیان، هنرمند و نقاش

زدودن غبار فراموشی با رنگ

محمد دشتی
نویسنده و پژوهشگر تاریخ شفاهی معاصر

کیومرث قورچیان ازجمله هنرمندانی است که در آثارش وجه مفهوم آسمانی «صِبْغَه ا...» را بازنمایی می‌کند تا هنری قدسی برای انسان معاصر ارائه دهد. جدا از این موضوع او به فرهنگ ایرانی ـ اسلامی برای خلق آثارش پایبند است و این موضوع او را در جایگاه هنرمندی اندیشمند قرار می‌دهد. در لحظه دیدار، وجود یک جلد کتاب کوچک حافظ روی میز کار کیومرث قورچیان، نشانه‌ای روشن از دلبستگی و علاقه او به شعر و ادب فارسی را نشان می‌دهد.

این در حالی است که در کارگاه کوچک او درگوشه‌ای از سالنی که در حوزه هنری قرار دارد، می‌توان نشانه‌ها و تصاویری روشن از دیگر آثار فاخر شعر و ادب فارسی را نه روی میز که در تار و پود نقاشی‌های رسم‌شده‌اش به عینه دید.

تابلوهای نقاشی کوچک و بزرگی که هرکدام کتاب و اثری عمیق و چند لایه از جلوه‌های جمال فرهنگ و هنر ایرانی ـ اسلامی هستند و رنگارنگی چهار فصل این فرهنگ پایا و پویا را در اوج کمال به نمایش گذاشته‌اند. آنچه پیش‌روست حاصل یک گفت‌وگوی پاییزی با این هنرمند آیینی است.

در آثار شما می‌توان فرهنگ ایرانی ـ اسلامی را به‌خوبی خوانش کرد، آیا معتقد هستید که هنرمند ایرانی باید منبعث از فرهنگ کشورش باشد یا باید نگاهی جهانشمول‌تر به این حوزه داشته باشد؟

اگر به دنبال معنای هنر و هویت خودمان باشیم، از نگاه من هنر تعریفی جامع و جهانشمول دارد و بسته به جهان‌بینی هنرمند معنا پیدا می‌کند، به همین دلیل هم نمی‌توان آن را در فرهنگ و جامعه و جغرافیای خاصی محدود و محصور کرد.

منتها جالب است که ما به عنوان یک سرزمین، ویژگی‌های خاص خودمان را داریم، به گونه‌ای که ممکن است کشورهای دیگر کمتر به این حد و سطح رسیده باشند یا اساسا چنین جایگاهی داشته باشند. سرزمین پهناور و گسترده ایران فرهنگی ما در زمانه‌ای نه‌چندان دور، بخش عمده‌ای از کره خاکی را به لحاظ تاریخی، جغرافیایی، جمعیتی و حکومتی دربر می‌گرفته و در نتیجه فرهنگ، آداب، رسوم و زیست جمعیت عمده‌ای از این جهان را تحت تاثیر خودش قرار می‌داده‌است.

طبیعتا چنین گستره و محدوده بزرگی در آن جهان بینی که اشاره کردم، نقبی عمیق به هنر زده که ما امروز هم به دنبال چنان هویتی هستیم. اگر از هنر و فرهنگ ایرانی به عظمت و بزرگی یاد کنیم، به بیراهه نرفته‌ایم، هنری که در زمانه‌های فراخ و طولانی در بستر اسلام و حکومت‌های مسلمانان، ساری و جاری بوده‌است. هنری که با وجود ابعاد گسترده‌ای که دارد، مفاهیم و معنای زیادی را در درون خودش به‌عنوان یک هویت مشخص و معین جا داده‌است، منتها باید توجه داشته‌باشیم که یک‌سری فراز و نشیب‌هایی هم به وجود آمده‌است که شکل و صورت‌های آن متفاوت شده‌است. از جمله دگرگونی‌های عظیمی که در دنیای معاصر پدید آمده‌است، می‌توان به رنسانس‌های اجتماعی، فرهنگی و هنری که رخ داده‌است، اشاره کرد. در این میان سایر کشورها نیز جای خود را پیدا کرده و مانورهایی داده‌اند که نمی‌توان از تاثیر و تاثرات متقابل آن در این زمینه چشم پوشید.

با این برداشت از هنر که به آن اشاره کردید، برای ایران فرهنگی چه تعریفی دارید؟

در اثر رخدادهای تاریخی، نظامی و عمدتا کشورگشایی‌ها یا ضمیمه‌شدن جغرافیای بزرگ ایران در دوره‌های تاریخی گذشته به برخی کشورها یا مستقل‌شدن آنها در معنای سیاسی و جغرافیایی آن، این گستره فرهنگی فراق و گسستگی‌هایی را تجربه کرده‌است. با وقوع چنین اتفاقاتی آن اقالیم جدید هر چند هنوز هم رگه‌هایی مشترک و قدیمی با ما دارند اما تحت تاثیر اوضاع جدید خود، شکل و ماهیتی دیگر پیدا کرده‌اند. وضعیتی که گرچه جغرافیا و سرزمین‌های دیگری را شکل داده‌است اما چون از جنس فرهنگ و هنر بوده‌است، هنوز هم قابل‌تامل، تدقیق و بازخوانی است تا معنای فرهنگ ایرانی و هویت آن به‌عنوان ایران فرهنگی را بهتر و بیشتر درک کنیم.

موضوع زمانی جالب‌تر و قابل‌تامل‌تر می‌شود که جدای از این اقالیم نزدیک و همسایه، ما وقتی که به کشورهای دورتر و در جغرافیایی دیگر هم می‌رویم، این تاثیر و تاثر هنر و فرهنگ ایرانی را مشاهده می‌کنیم. یعنی در آن کشورها و فرهنگ و اجتماع هنری آن مبانی و مضامینی را ملاحظه می‌کنیم که اشتراکات زیادی با فرهنگ ایرانی ما دارند.

در حقیقت یک بعد باطنی و عمیقی در این اشتراکات فرهنگی و هنری وجود دارد که نشانگر عمق تاثیر و ماندگاری نشانه‌های تاریخ تمدنی ما در آن اقالیم و به‌خصوص در حوزه هنر و زیبایی‌شناسی است. چیزی که شاید بتوان آن را روح مشترکی دانست که باطن همه دنیا وابسته به آن نوع از هنر و فرهنگ است که با ریشه‌ها و تاثیرات عمیق خود، نشانگر اهمیت و جایگاه هنر در کل هستی و طبیعتی است که هنر آن را زیباتر و قابل زیست انسانی می‌کند. همین است که عمیقا اعتقاد دارم هنر اصیل که جلوه‌ای از وجود لایزال الهی است، بشر را نجات خواهد داد.

ما برای تعریف خود و جایگاه‌مان در این زمینه، نیازمند شناختی دقیق از جهان و جهان‌بینی مربوط به این حوزه هستیم و بدون درک این وابستگی که می‌تواند گذشته، هویت و ریشه‌های عمیق هنری و فرهنگی ما را نشان دهد، نخواهیم توانست آن توالی و تسلسل رخ داده که جامعه، فرهنگ و اجتماع ما را به عنوان یک حوزه تمدنی شکل داده‌است، به درستی بشناسیم. امری که‌گاه به گسستگی نسلی تعریف می‌شود و بخش زیادی از آن گسستگی در حوزه فرهنگی و نشانه‌های هنری و زیبایی‌شناسی معنا پیدا می‌کند.

گرچه ما از یک مقطعی به هنر معاصر و اتفاقات دنیای مدرن همراه شده‌ایم اما هنوز و همچنان ریشه‌های عمیق هنر ایرانی در آثار ما برجای و جاری است. به قول بزرگی که در آثار و تراوشات فکری و اندیشه‌ای بزرگان ما در حوزه‌های مختلف تامل و دقت کرده‌است، هنوز هم جهان در مقابل شعر فارسی زانو می‌زند و به آن تعظیم می‌کند. باید دقت داشته‌باشیم که اینها همه سرمایه‌های ارزشمندی هستند که می‌تواند دستمایه و زمینه خلق آثار متعددی در بخش‌های مختلف هنری و فرهنگی ما باشد و نسل جدید بتواند با بهره‌گیری از این سرمایه‌های گرانمایه و تمام ناشدنی راه آینده خود را بهتر و موثرتر از گذشته پیدا کند و ادامه دهد.

در بسیاری از آثار نقاشی که تصویر و خلق کرده‌اید، از مضامین شعر و ادب فارسی و بزرگان این حوزه وام گرفته‌اید و به وضوح می‌توان این شعروارگی دلپذیر را در آثار شما دید. در مورد این ارتباط بین حوزه‌های مختلف ادب و عرفان و هنر هم توضیح دهید.

خوب است ابتدا یک اشاره کلی داشته‌باشم و تاکید کنم که هنرمندان معمولا درکی فراتر از دیگران دارند و اغلب دارای نگاه و ادبیاتی متفاوت در مقابل هستی هستند. به همین جهت به نوعی صاحب الهام و دریافت‌های خدادادی می‌شوند. پس هر اتفاق ادبی و شعر ناب به‌ویژه آثار آیینی و عرفانی می‌تواند الهام‌بخش هنرمندان باشد و نقاشان هنرمند می‌توانند با جست‌وجو و تامل در آثار بزرگ ادبی از جمله غزلیات حافظ، آثار مولانا و... به درک و دریافتی باطنی برسند و آن را در خلق آثار الهام‌بخش و جاودان خود به کار گیرند. معتقدم خداوند خود بهترین نقاش هستی است و نقاشان و شاعران نیز کارشان معطوف به ذات‌لایتناهی اولوهیت است و می‌توانند منعکس‌کننده هنر خالق هستی در آثارشان باشند. اما بهره‌مندی از آثار بزرگان و تاثیر آن در یک اثر هنری، معمولا به دلیل آن همه وحدت نظری است که بین این بزرگان در مفاهیم و معانی معرفتی وجود دارد. به گونه‌ای که وقتی سراغ مولانا، حافظ، سعدی، نظامی و دیگر بزرگان این حوزه می‌رویم، شاهد گستره نگاه عمیق و ریشه‌دار این عزیزان در گذشته‌های دور و قرون گذشته هستیم که اعجاب‌انگیز است. آنها در دوره و زمانه خود، حال و امروز و حتی آینده ما را دیده‌اند و در اشعار و آثار خود به آن پرداخته‌اند. همین است که ما می‌توانیم با افتخار بگوییم شعر و ادب فارسی آنچنان تاثیرگذار و عمیق بوده و هست که هیچ‌گاه کهنه و فراموش نمی‌شود و یک معنای دیگر هنر همین مفهوم است که در ظرف زمان و مکان و جغرافیا و محدود خاصی نمی‌گنجد و همواره می‌تواند مانند آبی گوار جان‌های تشنه و خسته انسان را زندگی و حیاتی نو ببخشد.

مثلا مولانا در قرن هفتم هجری (برابر با قرن سیزدهم میلادی) صحبت از ذره می‌کند و می‌گوید: ... ذره‌ها بینم که از ترکیب شان/ صد هزاران آفتاب آمد عیان. موضوعی که امروزه دانشمندان

زاویه دید

انتشار کتاب «چرخش کینماتیک» رامتین شهبازی

سینمایی که می‌شناختیم مرده است

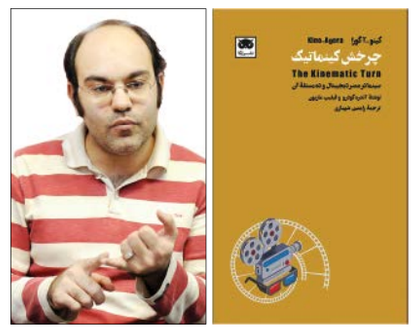

این روزها سینما از لحاظ سخت‌افزاری دچار تغییرات بنیادی شده، کتاب «چرخش کینماتیک» اثری درباره سینمای دیجیتال است و نویسندگان آن شرح می‌دهند برای سینما در دوران دیجیتال چه اتفاق‌هایی افتاده است.

رامتین شهبازی، پژوهشگر، مترجم و منتقد که ترجمه و انتشار کتاب «چرخش کینماتیک» را برعهده داشته، درباره این اثر گفت: «سینما در عصر دیجیتال و ده مسأله آن» نوشته آندرو گودرو و فیلیپ ماریون است و این کتاب در مجموعه کینو- آگورا جای می‌گیرد که پیشتر چند اثر را با دبیری مازیار اسلامی توسط نشر لگا نشر داده است.

او این مجموعه را توضیح یک‌سری مفاهیم کلی سینما از منظر جدید و نگاه تازه دانست و افزود: مثلا بحث جامعه‌شناسی، سینه‌فیلیا، بدن در سینما، مونتاژ و دکوپاژ. کتابی که ترجمه کرده‌ام درباره سینمای دیجیتال است و نویسندگان آن با زبان فلسفی بسیار ساده شرح می‌دهند برای سینما در دوران دیجیتال چه اتفاقاتی افتاده است.

آیا سینمایی که می‌شناختیم مرده؟ و سینمای دیجیتال تولد جدیدی برای این هنر محسوب می‌شود؟ یا حیات تازه‌ای را تجربه می‌کند؟ و مبحثی را از این منظر پیش می‌برد.

شهبازی با این توضیح که کتاب دارای واژگان جدیدی است، ادامه داد: نویسندگان آن آندرو گودرو و فیلیپ ماریون، البته فکر می‌کنم بیشتر گودرو، این واژگان را ساخته چون آدم واژه‌سازی در حوزه سینما محسوب می‌شود و کتاب «تاریخ سینما» هم دارد که هنوز در ایران ترجمه نشده است.

سعی کردم به این واژه‌ها در اثر وفادار بمانم. زبان کتاب، زبانی ثقیلی بود که با همکاری مازیار اسلامی سعی کردیم به ترجمه مناسبی از کتاب دست پیدا کنیم تا برای خواننده قابل‌فهم باشد.

شهبازی همچنین از رونمایی کتابی در سی‌ونهمین جشنواره «فیلم کوتاه تهران» گفت و تصریح‌کرد: این اثر هنوز به‌صورت عمومی در دسترس علاقه‌مندان قرار نگرفته است و همزمان با هفته پژوهش، اواخر آذرماه توزیع خواهد شد. «ژانر در فیلم کوتاه» عنوان آن بوده و توسط انجمن سینمای جوانان به چاپ رسیده است.

او با بیان این‌که کتاب دربرگیرنده مجموعه مقاله است، اضافه کرد: علاوه بر این‌که دبیر علمی کتاب هستم و بر مفاهیم علمی نظارت داشتم، یک مقاله هم در این اثر دارم. راجع به ۱۰ ژانر سینمایی و کارکرد آن درباره فیلم کوتاه مقاله ارائه شده است.

سیدعلی روحانی، فرشاد عسگری‌کیا، مجید کیانیان، جواد میرهاشمی و مریم جلالی تعدادی از نویسندگان مقالات هستند. منصور براهیمی مقدمه کتاب را نوشته که بسیار اهمیت دارد؛ مقدمه‌ای بسیار مفصل و در حد مقاله. او جنبه‌های جدیدی از ژانر را معرفی کرده است.

قاب

پایان جشنواره «اسناد افتخار- گفتار ماندگار»

همزمان با هفته پژوهش اختتامیه «جشنواره ملی اسناد افتخار- گفتار ماندگار» سه‌شنبه ۲۲ آذر در سالن اهل قلم کتابخانه ملی برگزار می‌شود. رونمایی از سایت جامع اسنادی، انتخاب کتاب برتر، معرفی و تجلیل از برگزیدگان کتاب‌های تاریخ شفاهی و اسنادی دفاع مقدس تدوین و چاپ شده در سال ۱۴۰۰-۱۴۰۱ از برنامه‌های جانبی این مراسم است.

این مراسم از ساعت ۹ تا ۱۱:۳۰ در بزرگراه شهید حقانی، کتابخانه ملی، سالن اهل قلم برگزار می‌شود.

نمایشگاه

آغاز سی‌وچهارمین نمایشگاه کتاب تهران

نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران
TEHRAN INTERNATIONAL BOOK FAIR

با آغاز ثبت‌نام از ناشران خارجی برای حضور در سی‌وچهارمین دوره نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، فعالیت‌های این نمایشگاه به‌طور رسمی آغاز به کار کرد. ستاد برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران از موزعان و ناشران خارجی متقاضی دعوت کرد با مراجعه به سامانه ketab.ir یا https://register-int.tibf.ir و اطلاع از ضوابط و شرایط، برای حضور در بخش‌های لاتین و عربی این نمایشگاه ثبت‌نام کنند.

ثبت‌نام ناشران خارجی برای حضور در سی‌وچهارمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران از ۱۹ آذر ۱۴۰۱ آغاز شده و تا ۳۰ بهمن ۱۴۰۱ ادامه خواهد داشت. ثبت‌نام از ناشران در این بازه زمانی (چند ماه مانده به آغاز نمایشگاه کتاب تهران) در ۳۳ دوره برگزاری این رویداد بزرگ فرهنگی بی‌سابقه است. سال گذشته ۳۰ هزار عنوان کتاب آثار مکتوب در سی‌وسومین دوره نمایشگاه بین‌المللی کتاب از سوی ناشران ۲۷ کشور انگلستان، استرالیا، هلند، آمریکا، آلمان، اسپانیا، سوئیس، هند، ترکیه، ایتالیا، فرانسه، کره جنوبی، سوریه، لبنان، پاکستان، تونس، عراق، کویت، بحرین، عمان، مصر، صربستان، آذربایجان و افغانستان، تاجیکستان، مکزیک و بوسنی و هرزگوین عرضه شد.

مسابقه

نوجوان ایرانی، برگزیده عکس محیط زیست

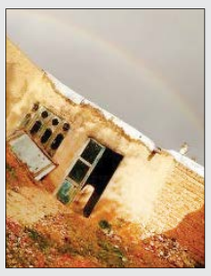

برگزیدگان مسابقه ملی محیط زیست سازمان ملل «یونپ(UNEP)» در سال ۲۰۲۲ معرفی شدند و یکی از اعضای کانون موفق به کسب عنوان برگزیده در بخش بین‌الملل شد. برنامه محیط زیست سازمان ملل «یونپ(UNEP)» این مسابقه را با موضوع «اهمیت حفاظت از لایه ازن برای موجودات زنده» در سه رشته نقاشی، عکاسی و طراحی گرافیکی برگزار کرد. در مرحله ملی برگزیدگان این مسابقه معرفی و نفرات اول هر بخش به مرحله بین‌المللی در منطقه آسیا و اقیانوسیه معرفی شدند که در نهایت در بخش عکاسی اثر فاطمه آذری فر عضو ۱۴ ساله مرکز کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان رزن استان همدان (مربی معصومه مدیری دلشاد) به عنوان یکی از برگزیدگان بخش بین‌الملل معرفی شد. پیش از این نیز در مرحله ملی و در رشته نقاشی، اثر شیرین رمضانی عضو ۱۴ ساله مرکز شماره ۲ کانون همدان (مربی شهرزاد بیاتی) رتبه اول و حلما سادات کریمی ۶ ساله از مرکز علی آباد استان گلستان (مربی راضیه چوری) رتبه سوم و در رشته عکاسی نیز اثر مامک امامی ۱۴ ساله از مرکز شهرکرد استان چهارمحال و بختیاری (مربی معصومه مهری) رتبه سوم این بخش را به دست آورد.